

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α1

Όλα είναι αξιοθρήνητα στους εμφυλίους πολέμους, αλλά τίποτε (δεν είναι) πιο αξιοθρήνητο από την ίδια τη νίκη: αυτή κάνει τους νικητές αγριότερους και πιο αχαλίνωτους (από ό,τι συνήθως), ώστε, ακόμη κι αν δεν είναι τέτοιοι από τη φύση, να αναγκάζονται από τα πράγματα (από ανάγκη) να γίνουν. Πράγματι οι εκβάσεις των εμφυλίων πολέμων είναι πάντα τέτοιες, ώστε όχι μόνο να γίνονται αυτά που θέλει ο νικητής, αλλά ακόμη (ώστε) ο νικητής να χαρίζεται σε εκείνους, με την βοήθεια των οποίων κερδήθηκε η νίκη.

Πολλοί όχι μόνο φαύλοι (αχρείοι) αλλά και άπειροι, ενεργώντας κάτω από την επιρροή αυτών, εάν τον είχα τιμωρήσει, θα έλεγαν ότι αυτό έγινε σκληρά και τυραννικά. Τώρα καταλαβαίνω ότι, αν αυτός φτάσει στο στρατόπεδο του Μάνλιου, όπου κατευθύνεται, κανείς δε θα είναι τόσο ανόητος, που (ώστε) να μη βλέπει ότι έγινε συνωμοσία, (ότι δε θα είναι) κανείς τόσο αχρείος, που (ώστε) να μην ομολογεί (ότι έγινε συνωμοσία).

ΘΕΜΑ Β1

- ☞ bellis civilibus → bellum civile
☞ miserius → miserrimum
☞ ipsa → ipsum

✂ victores	→	victoribus
✂ ferociore	→	feroci
✂ tales	→	talis
✂ exitus	→	exitu
✂ iis	→	earum
✂ auxilio	→	auxilium
✂ auctoritatem	→	auctoritas
✂ multi	→	plus
✂ hunc	→	huic
✂ castra	→	castrorum
✂ stultum	→	stultam

ΘΕΜΑ Β2

✂ reddit	→	reddidisti
✂ sint	→	sunto
✂ cogantur	→	cogeretur
✂ fiant	→	faciendum
✂ velit	→	vult
✂ obsequatur	→	obsequentur
✂ parta sit	→	peperisti
✂ animadvertissem	→	animadversum, animadversu

✎ dicerent	→	dixerint
✎ intellego	→	intellexisse
✎ pervenerit	→	perveniebatis
✎ intendit	→	intende
✎ videat	→	vidissemus
✎ fateatur	→	fatebuntur

ΘΕΜΑ Γ1α.

✎ miserius	→	κατηγορούμενο στο υποκείμενο nihil μέσω του εννοούμενου συνδετικού ρήματος est.
✎ ferociores	→	κατηγορούμενο στο αντικείμενο victores του ρήματος reddit (απόλυτη σύγκριση, ειδοποιεί για την συμπερασματική πρόταση που ακολουθεί).
✎ bellorum	→	γενική υποκειμενική στο exitus.
✎ iis	→	αντικείμενο σε δοτική στο obsequatur.
✎ id	→	υποκείμενο στο ειδικό απαρέμφατο factum esse σε αιτιατική, ετεροπροσωπία (υποκείμενο του ρήματος dicerent είναι το multi).
✎ fore	→	ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα intellego, με υποκείμενο το neminem σε αιτιατική, ετεροπροσωπία (υποκείμενο

του ρήματος intellego είναι το εννοούμενο ego).

☞ coniurationem → υποκείμενο στο ειδικό απαρέμφατο esse factam σε αιτιατική, ετεροπροσωπία (υποκείμενο του ρήματος videat είναι το qui).

ΘΕΜΑ Γ1β.

«quae civilia sunt»

ΘΕΜΑ Γ1γ.

Cicero scripsit bellorum enim civilium exitus tales esse semper, ut non solum ea fierent, quae vellet victor, sed etiam ut victor obsequeretur iis, quorum auxilio victoria parta esset.

ΘΕΜΑ Γ2α.

Δευτερεύουσα επιρρηματική, παραχωρητική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός της παραχώρησης στο cogantur. Εκφράζει μια υποθετική κατάσταση που, κι αν δεχθούμε ότι αληθεύει, δεν αναιρεί το περιεχόμενο της κύριας πρότασης. Εισάγεται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο etiamsi. Εκφέρεται με υποτακτική γιατί είναι η έγκλιση του υποκειμενικού στοιχείου, χρόνου ενεστώτα (sint) γιατί εξαρτάται από αρκτικό χρόνο (cogantur → reddit: ενεστώτες) και σύμφωνα με τους κανόνες ακολουθίας των χρόνων δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.

ΘΕΜΑ Γ2β.

Δευτερεύουσα αναφορική πρόταση, ονοματική, επιθετική, προσδιοριστική στο ea. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία quae. Εκφέρεται με υποτακτική από έλξη από την υποτακτική fiant, χρόνου ενεστώτα (velit) γιατί εξαρτάται από αρκτικό χρόνο (fiant → sunt: ενεστώτες) και σύμφωνα με τους κανόνες ακολουθίας των χρόνων δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.

ΘΕΜΑ Γ2γ.

Ο εξαρτημένος υποθετικός λόγος είναι:

- ✗ **Υπόθεση:** si... pervenerit (υποτακτική παρακειμένου)
- ✗ **Απόδοση:** fore (ειδικό απαρέμφατο μέλλοντα)

Ανεξάρτητος θα γίνει:

- ✗ **Υπόθεση:** si... pervenerit (οριστική συντελεσμένου μέλλοντα)
- ✗ **Απόδοση:** (nemo tam stultus) erit (οριστική μέλλοντα)

Ο υποθετικός λόγος είναι α' είδος, ανοικτή υπόθεση στο μέλλον

Για να δηλώνει υπόθεση δυνατή ή πιθανή στο παρόν – μέλλον θα γίνει:

- ✗ **Υπόθεση:** si... perveniat (υποτακτική ενεστώτα)
- ✗ **Απόδοση:** sit (υποτακτική ενεστώτα)

✚ **Σημείωση:** Ο εξαρτημένος υποθετικός λόγος συνεχίζει με το «neminem tam improbum (fore)» αλλά δεν ζητήθηκε.

Επιμέλεια: Ροδόλφου Κορίνα